

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan yksiköille

HELSINGIN KAUPUNGIN JA HYVINVOINTIALUEIDEN VÄLISET SOSIAALIHUOLLON PALVELUIDEN ANTAMISESTA AIHEUTUVAT KUSTANNUKSET, NIIDEN KORVAAMINEN JA LASKUTUS

Voimassa	8.9.2026–7.9.2036
Korvaa	Tämä ohje kumoaa Kotikunnan valintaoikeus ja palvelun hakeminen toisesta kunnasta, kun henkilö tarvitsee pitkäaikaista laitoshoidoa, asumispalveluja tai perhehoitoa PYSY039, 10.2.2021. Tämä ohje korvaa osittain Terveystieteiden- ja sosiaalipalvelujen kustannusten korvaaminen toiselle paikkakunnalle maksusitoumuksen tai sijoituspäätöksen perusteella PYSY091, 2.5.2016 (ks. luku 1 Yleistä).
Luokka	Talous
Asiasanat	kustannusvastuu, kotikunta, kotikunnan valintaoikeus, hakeutumisoikeus, Helsingin kaupungin ja hyvinvointialueiden välinen laskutus, hva-laskutus, maksusitoumus, sosiaalihuollon palvelut
Diaarinumero	HEL 2025-018572
Säännökset	Kotikuntalaki 1994/201, Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 1992/734, Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 2021/612, Laki toimeentulotuesta 1997/1412, Laki väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista 2009/661, Lastensuojelulaki 2007/417, Sosiaalihuoltolaki 2014/1301, Terveystieteidenhuoltolaki 2010/1326

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

Sisällys

1.	Yleistä	3
2.	Hyvinvointialueiden välisten kustannusten korvaamista koskevat pääsäännöt	3
2.1.	Kotikunta ja muuttoilmoitus	4
3.	Kotikunnan valintaoikeus	5
3.1.	Yli vuoden kestävä sijoitus ja kotikunnan valintaoikeuden käyttö	5
3.1.1.	Palveluiden maksujen ja todellisten kustannusten veloittaminen	6
3.2.	Kotikunnan pysyminen ennallaan	6
3.2.1.	Palveluiden maksujen ja todellisten kustannusten veloittaminen	6
3.3.	Asiakkaan virheelliset kotikuntavaihdot sijoituksen yhteydessä	7
4.	Hakeutumisoikeus	8
4.1.	Palveluiden maksujen ja todellisten kustannusten veloittaminen	9
4.2.	Kotikunnan vaihto tavallisena muuttona ja kustannusvastuu	10
5.	Pidempiaikainen tai säännönmukainen oleskelu toisella hyvinvointialueella	10
5.1.	Palveluiden maksujen ja todellisten kustannusten veloittaminen	10
6.	Kiireellinen sosiaalihuollon palvelu	11
6.1.	Palveluiden maksujen ja todellisten kustannusten veloittaminen	11
7.	Alueiden väliset maksusitoumukset ja kustannusten veloittaminen	12
8.	Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki	13
9.	Vammaispalvelulain mukaiset asunnon muutostyöt	14
10.	Hyvinvointialueiden väliset sopimukset	15
11.	Laskutuspyyntö Talouden erillistehtävät -yksikölle	15
12.	Helsingin Sotepelle saapuvat hyvinvointialueiden laskut	16
13.	Palveluiden hva-hinnat	17
14.	Kustannusten korvaamista koskevat riita-asiat	17
15.	Asiakasmaksujen veloittaminen	17

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

1. Yleistä

Tämä pysyväisohje koskee sosiaalihuollon palveluiden hyvinvointialueiden välisiä kustannusvastuita ja laskutusta (pl. lastensuojelun hyvinvointialueiden väliset kustannusvastuut ja laskutus). Tässä pysyväisohjeessa hyvinvointialueella tarkoitetaan myös Helsingin kaupunkia.

PYSY039 (Kotikunnan valintaoikeus ja palvelun hakeminen toisesta kunnasta, kun henkilö tarvitsee pitkäaikaista laitoshoidoa, asumispalveluja tai perhehoitoa) on kumottu ja ohjeen sisältö on siirretty tähän ohjeeseen päivitettyinä voimassa olevan lainsäädännön mukaiseksi. Lisäksi ohjeeseen on siirretty ohjeesta PYSY091 (Terveystenhuolto- ja sosiaalipalvelujen kustannusten korvaaminen toiselle paikkakunnalle maksusitoumuksen tai sijoituspäätöksen perusteella) sosiaalihuollon palveluita koskevat päivitetty tiedot. Sosiaalihuollon palveluiden hyvinvointialueiden välisten maksusitoumusten osalta noudatetaan tässä ohjeessa sanottua ja PYSY091 tullaan kumoamaan myöhemmin.

Lastensuojelun hyvinvointialueiden välisiin järjestämis- ja kustannusvastuisiin liittyy paljon erityislainsäädäntöä, joten asiaa ei käsitellä tässä ohjeessa. Lisäksi tämä pysyväisohje ottaa kantaa vain Suomessa asuviin henkilöihin, joilla on kotikunta Suomessa ja jotka saavat sosiaalihuollon palveluita toiselta Suomessa olevalta hyvinvointialueelta. Ulkomailta tulevien tai vailla kotikuntaa olevien oikeutta hoitoon, sekä niihin liittyviä maksuja ja korvauksia koskee PYSY011. Terveystenhuollon palveluiden hyvinvointialueiden välistä laskutusta koskee PYSY023, terveydenhuollon kiireettömän hoidon hoitopaikan valintaa PYSY045 ja hyvinvointialueiden välisiä potilassiirtoja PYSY028.

2. Hyvinvointialueiden välisten kustannusten korvaamista koskevat pääsäännöt

Sosiaalihuollon palvelut järjestää pääsääntöisesti se hyvinvointialue, jonka alueella sijaitsevassa kunnassa henkilö asuu ja jonka perusteella hänen kotikuntansa määräytyy (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 2021/612, 8§). Kyseinen hyvinvointialue on nk. henkilön oma hyvinvointialue tai henkilön kotikunnan mukainen hyvinvointialue. Tietyissä tapauksissa hyvinvointialueen on kuitenkin huolehdittava sosiaalihuollon palveluiden järjestämisestä myös muulle kuin oman hyvinvointialueensa asukkaalle ja nämä tilanteet sekä kustannusvastuut on läpikäyty tarkemmin luvuissa 3-8.

Pääsääntö on, että mikäli hyvinvointialue antaa lakiin tai sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (2021/612) 36 §:ssä tarkoitettuun hyvinvointialueiden yhteistyösopimukseen perustuen sosiaali- tai terveystenpalveluja toisen hyvinvointialueen asukkaalle, on sen hyvinvointialueen jonka asukas henkilö on, korvattava ilman aiheutonta viivytystä palvelun antamisesta aiheutuneet kustannukset, jollei kustannusten korvaamisesta muualla toisin säädetä tai jolleivät hyvinvointialueet toisin sovi. Kustannuksilla tarkoitetaan toteutuneita kuluja (ns. todellisia kustannuksia), jotka ovat aiheutuneet palvelun antamisesta ja joista on vähennetty palvelusta kertyneet toimintatulot (esim. asiakasmaksut). (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 2021/612, 57§)

Edellä sanottua 57§:ssä säädettyä ei kuitenkaan sovelleta terveydenhuoltolain (2010/1326) 16 §:ssä tarkoitettuun kouluterveydenhuoltoon, 17 §:ssä tarkoitettuun opiskelijaterveydenhuoltoon eikä 17 a §:ssä tarkoitettuihin opiskeluhoollon psykologipalveluihin, eikä sosiaalihuoltolain (2014/1301) 27 c §:ssä tarkoitettuihin opiskeluhoollon kuraattoripalveluihin (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 2021/612, 57§).

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

Palvelun antamisesta aiheutuvat kustannukset eivät rajoitu ainoastaan asiakkaalle annettavaan varsinaiseen palveluun (esim. asumispalvelu) tai palveluun liittyviin toimenpiteisiin (esim. kotihoidon käynti). Kustannuksiin sisältyvät myös muut palvelun toteuttamiseen kiinteästi liittyvät ja välttämättömät toimenpiteet. Tällaisia ovat esimerkiksi yksittäistä asiakasta ja hänen saamaansa palvelua koskevat arviot, asiakassuunnitelmien laatiminen, palveluun liittyvä päätöksenteko sekä asiakasta koskevat puhelut ja tapaamiset. Palvelun antamisesta aiheutuneina kustannuksina ei sen sijaan pidetä hallinnollisia tai muita välillisiä/epäsuoria kustannuksia, jotka eivät kohdistu yksittäiseen asiakkaaseen tai tämän saamaan palveluun. Tällaisia kustannuksia syntyy esimerkiksi yleishallinnosta, organisaation sisäisestä suunnittelu- ja kehittämistyöstä sekä hyvinvointialueen yleisestä neuvonta- ja ohjausvelvollisuuteen kuuluvasta asiakastyöstä.

2.1. Kotikunta ja muuttoilmoitus

Kotikuntalain (1994/201) 2 §:n 1 momentin pääsäännön mukaan henkilön kotikunta on se kunta, jossa hän asuu ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (2021/612) 2 §:n 2 kohdan mukaan hyvinvointialueen asukkaalla tarkoitetaan henkilöä, jolla on kotikuntalaissa tarkoitettu kotikunta hyvinvointialueen alueella.

Vastasyntyneen lapsen kotikunta on se kunta, jossa hänen äidillään on kotikunta lapsen syntyessä. Jos henkilöllä on käytössään useampia asuntoja tai jos hänellä ei ole käytössä asuntoa lainkaan, hänen kotikuntansa on se kunta, jota hän perhesuhteidensa, toimeentulonsa tai muiden vastaavien seikkojen takia itse pitää kotikuntanaan ja johon hänellä on edellä mainittujen seikkojen perusteella kiintein yhteys. Jos henkilön omaa käsitystä kotikunnasta ei voida selvittää, hänen kotikuntansa on se kunta, johon hänellä on katsottava olevan kiintein yhteys edellä mainittujen seikkojen takia. (Kotikuntalaki 1994/201, 2§).

Henkilön kotikunta ei muutu, jos hänen asumisensa toisessa kunnassa johtuu pääasiassa enintään yhden vuoden kestävästä työtehtävästä, opiskelusta, sairaudesta tai muusta näihin rinnastettavasta syystä. Asuminen voi johtua myös hoidosta perhehoidossa tai laitoshoidossa taikka asumisesta asumispalvelujen avulla, merillä olosta laivaväkeen kuuluvana, rangaistuksen suorittamisesta rangaistuslaitoksessa, eduskunnan tai valtioneuvoston jäsenyydestä, julkisesta luottamustoimesta, asevelvollisuuden tai siviilipalveluksen suorittamisesta. (Kotikuntalaki 1994/201, 3§)

Muuton yhteydessä muuttoilmoituksen tekeminen Digi- ja väestötietovirastolle (DVV) on lakisääteinen velvollisuus. Muutosta on ilmoitettava aina, kun muutetaan pysyvästi osoitteesta toiseen tai kun tilapäinen oleskelu toisessa osoitteessa kestää yli kolme kuukautta. Tällöin ilmoitus voi koskea vakinaista osoitteen muutosta tai tilapäistä osoitetta. Tilapäisellä oleskelulla tarkoitetaan muuttamista toiseen osoitteeseen alle vuoden määräajaksi, jonka jälkeen palataan takaisin lähtöosoitteeseen. Lain mukaan on tehtävä ilmoitus DVV:lle, jos väliaikainen oleskelu toisessa osoitteessa kestää yli 3 kuukautta. Kun henkilö tietää oleskelun jälkeen palaavansa vanhaan osoitteeseen, kyseessä on tilapäinen muutto/oleskelu. Alle kolme kuukautta kestävästä oleskelusta voi tehdä vapaaehtoisen ilmoituksen DVV:lle. Ilmoituksen voi tehdä aikaisintaan kuukautta ennen muuttopäivää, mutta viimeistään ilmoitus tulee tehdä viikon kuluttua muuttopäivästä. Tiedot henkilön kotikunnasta ja siellä olevasta asuinosoitteesta tallennetaan DVV:n toimesta väestötietojärjestelmään (VTJ). ([Digi- ja väestötietovirasto](#))

Mikäli henkilöllä on kaksi asuntoa asumiskäytössä, hän saa itse valita, kumman ilmoittaa vakinaiseksi osoitteeksi. Kahta vakinaista osoitetta ei voi olla, eikä vapaa-ajan asuntoa voi saada vakinaiseksi osoitteeksi. Valittu vakinainen osoite määrittää henkilön kotikunnan ja sen

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

mukaisen hyvinvointialueen, josta hänen tulisi ensisijaisesti hakea ja saada sosiaalihuollon palveluita. ([Digi- ja väestötietovirasto](#))

Jos kyse ei ole henkilön oleskelusta kakkosasunnossa tai vapaa-ajan asunnossa, väliaikaisesta muutosta/oleskelusta tai tietystä syystä johtuvasta pidempiaikaisesta ja säännönmukaisesta oleskelusta, vaan muusta tilanteesta, jossa henkilön katsotaan asuvan tosiasiallisesti ja vakinaisesti kyseisen kunnan alueella, tulisi hänen tehdä aiemmin kuvattu virallinen muuttoilmoitus, sillä henkilö on tosiasiallisesti kyseisen kunnan asukas.

Kotikunnan selvittäminen ei ole välttämättä yksinkertaista. Etenkin alaikäisten henkilöiden osalta kotikuntatulkintoihin saattaa vaikuttaa vahvasti myös vanhempien kotikunta. Kotikunnan selvittämiseen ja järjestämisvastuuseen liittyvissä epäselvissä kysymyksissä palvelut voivat pyytää apua Laki- ja hallintoasioiden Juridisen tuen -yksiköltä luukkuportaalin kautta.

3. Kotikunnan valintaoikeus

3.1. Yli vuoden kestävä sijoitus ja kotikunnan valintaoikeuden käyttö

Mikäli henkilö on sijoitettu viranomaispäätöksellä perhehoitoon, laitoshoidon tai asumispalvelujen avulla järjestettyyn asumiseen muun kuin kotikuntansa hyvinvointialueelle ja jos henkilön hoidon tai asumisen arvioidaan kestävän yli vuoden tai se on jo kestänyt yli vuoden, hän voi valita uudeksi kotikunnakseen sen kunnan, jonka alueen toimintayksikköön hänet on jo viranomaispäätöksellä sijoitettu (kotikuntalaki 1994/201, 3a§). Tällöin henkilö käyttää kotikuntalain (1994/201) 3 a §:ssä säädettyä kotikunnan valintaoikeutta. Tämä pätee myös silloin, jos henkilön palvelu on jostain syystä järjestetty maksusitoumuksen (ml. palvelusetelin) avulla.

Helsinkiin sijoitettu ja kotikunnan vaihtoa aikova henkilö tulee palveluyksiköstä ohjata ottamaan yhteys tarvittavaan sosiaalihuollon tahoon ja täyttämään sekä palauttamaan tarvittavat hakemukset ja lomakkeet, joiden perusteella palvelut aloittavat asian käsittelyn ja päätöksen valmistelun Helsingin Sotepessa. Palvelut ottavat tarvittaessa yhteyttä henkilön sijoittaneeseen hyvinvointialueeseen ja pyytävät mahdollisia asiakirjoja sekä tietoja päätöksenteon tueksi.

Uuden kotikunnan mukaisella hyvinvointialueella on oikeus päättää, millä tavoin henkilön tarvitsema hoito ja palvelut jatkossa järjestetään. Palveluissa tehdään henkilölle palvelua koskeva päätös ja lähetetään se henkilölle ja hänen hyvinvointialueelleen tiedoksi. Henkilön sijoittanut hyvinvointialue ottaa vastaan tiedot päätöksestä ja kotikunnan muutoksesta ja päättää henkilön päätökset sekä tekee muut mahdolliset palveluihin sekä asiakkuuteen liittyvät toimenpiteet omissa järjestelmissään.

Mikäli henkilö käyttää edellä kuvattua kotikuntalain (1994/201) 3 a §:ssä säädettyä kotikunnan valintaoikeutta, henkilön tulee ilmoittaa tästä valintaoikeuden käyttämisestä välittömästi Digi- ja väestötietovirastolle (kotikuntalaki 1994/201, 7§) ja palvelut ohjaavat henkilöä tekemään muuttoilmoituksen. Palvelut voivat myös sopia henkilön kanssa kotikunnan muutoksen ajankohdasta, jolla voidaan mahdollisesti taata nykyisen sijoituspaikan säilyminen samana kotikunnan muutoksen jälkeen, tai palvelut voivat käynnistää muita mahdollisia järjestelyjä toisen sijoituspaikan järjestämiseksi. Lain mukaan henkilön muuttopäiväksi katsotaan ilmoituksen saapumispäivä Digi- ja väestötietovirastoon (kotikuntalaki 1994/201, 10§) ja palveluja koskeva järjestämisvastuu on henkilön muuttopäivästä hyvinvointialueella, jonka alueella henkilöön uusi kotikunta sijaitsee (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 2021/612, 54 §).

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

Helsingin Sotepessa tulosidonnaisten asiakasmaksujen osalta Asiakasmaksupäätökset ja asiantuntijatuki -yksikkö tekee palveluiden tekemän päätöksen perusteella palvelua koskevan asiakasmaksupäätöksen ja lähettää sen asiakkaalle.

Mikäli Helsingin ulkopuolelle Helsingin Sotepen toimesta sijoitettu helsinkiläisasiakas haluaa käyttää kotikunnan valintaoikeutta, tulee hänen ottaa yhteyttä asumispaikkansa hyvinvointialueeseen tai alueen aikuissosiaalityöhön, josta hänet ohjataan asiassa eteenpäin. Helsingin Sotepessa palvelut antavat tarvittaessa virka-apua asiakkaan hoitopaikan hyvinvointialueen sosiaalihuollolle asiakkaan kokonaistilanteen selvittämiseksi ja päätöksenteon tueksi. Kun asiakas on tehnyt muuttoilmoituksen Digi- ja väestötietovirastoon ja uusi hyvinvointialue on tehnyt päätökset asiakkaan asumispalvelun ja hoidon järjestämisestä, palveluissa Helsingin Sotepessa tehdään mahdolliset tarvittavat merkinnät ja lakkautetaan asiakkaan päätökset sekä asiakkuudet Apotissa ja muissa mahdollisissa järjestelmissä.

3.1.1. Palveluiden maksujen ja todellisten kustannusten veloittaminen

Henkilön muuttopäivästä tai alueiden kesken sovitusta päivästä alkaen asiakkaan uuden kotikunnan mukainen hyvinvointialue tekee asiakkaalle palvelua koskevat päätökset ja veloittaa asiakkaalta palvelun mahdolliset asiakasmaksut. Myös palvelun järjestämisestä aiheutuneista todellisista kustannuksista vastaa asiakkaan uusi hyvinvointialue, eli **laskutusoikeus aiempaan hyvinvointialueeseen katkeaa** muuttopäivästä tai alueiden kesken sopimasta päivästä. Tämä koskee kaikkia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita, joita asiakkaalla on tai joihin asiakkaalla tulee myöhemmin tarve.

Jos Helsingin Sotepen sijoittama helsinkiläisasiakas käyttää kotikunnan valintaoikeutta toisella hyvinvointialueella, palveluiden on tärkeää muistaa päättää kaikki asiakkaan palveluihin liittyvät päätökset ja asiakkuudet, kuten erilaiset tukipalvelut, Apotissa ja mahdollisissa muissa järjestelmissä. Päätökset tulee päättää lähtöhyvinvointialueen järjestelmissä muuttopäivään tai alueiden kesken sovittuun päivään. Vastaavasti uuden hyvinvointialueen tulee saattaa uudet päätökset voimaan omissa järjestelmissään samasta ajankohdasta alkaen. Menettelyllä varmistetaan asiakasmaksujen asiakaslaskutuksen ja asiakkaan palveluoikeuksien konkreettinen päättymisen ja alkaminen oikea-aikaisesti eri alueiden toimesta.

3.2. Kotikunnan pysyminen ennallaan

Kotikunta ei kuitenkaan muutu kotikuntalain (1994/201) 3 §:n 2 kohdan mukaan, jos asuminen toisessa kunnassa johtuu pääasiassa hoidosta perhe- tai laitoshoidossa taikka asumisesta asumispalvelujen avulla, eikä asiakas halua itse kotikuntaansa vaihtaa, vaikka sijoitus palveluun olisi kestänyt tai sen arvioidaan kestävän yli vuoden. Kotikunnan vaihdon tulee aina perustua henkilön vapaaseen tahtoon.

Toisaalta kotikunnan valintaoikeutta ei voi käyttää edes halutessaan silloin, jos sijoitus on kestänyt tai sen arvioidaan kestävän alle vuoden. Jos sijoitus sittemmin jatkuu yli vuoden, asiakas voi käyttää kotikunnan valintaoikeutta, kuten luvussa 3.1. on kuvattu ja kustannusvastuu määräytyy sen mukaisesti. Asiakkaalla on kuitenkin oikeus käyttää hakeutumisoikeutta (ks. luku 4) alle vuoden kestävässä sijoituksessa.

3.2.1. Palveluiden maksujen ja todellisten kustannusten veloittaminen

Kun asiakas ei halua vaihtaa kotikuntaansa tai sijoitus kestää tai sen arvioidaan kestävän alle vuoden, mikään ei muutu asiakkaan aiempaan tilanteeseen nähden. Asiakkaan palveluun

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

sijoittanut (asiakkaan kotikunnan mukainen) hyvinvointialue veloittaa asiakkaalta tekemiensä päätösten mukaiset asiakasmaksut ja maksaa palvelua antavalle hyvinvointialueelle palvelun järjestämisestä aiheutuneet todelliset kustannukset (pl. toimintatulot). Toisin sanoen palvelua antava hyvinvointialue, jossa henkilö on sijoituspäätöksen mukaisesti hoidossa, veloittaa asiakkaan kotikunnan mukaiselta hyvinvointialueelta palvelun antamisesta aiheutuneet todelliset kustannukset.

Jos toinen hyvinvointialue sijoittaa oman alueensa asiakkaan johonkin Helsingin Sotepen yksikköön, palvelua antavan yksikön tai asiaa toisen alueen kanssa järjestävän/hoitavan tahon on ensisijaisen tärkeää ilmoittaa hyvinvointialueiden välisestä laskutustarpeesta Talouden erillistehtävät -yksikköön (ks. luku 11).

Mikäli helsinkiläisasiakas on sijoitettu Helsingin Sotepen viranomaispäätöksellä perhe- tai laitoshoitoon tai asumaan asumispalvelujen avulla toisen hyvinvointialueen palveluyksikköön tai ostopalvelun tuottajan yksikköön, asiakas saa palvelua koskevat päätökset (ml. mahdollisen asiakasmaksupäätöksen) ja niiden mukaiset asiakasmaksuja koskevat asiakaslaskut Helsingin Sotepelta. Helsingin Sotepe maksaa palvelua antaneelle hyvinvointialueelle tai ostopalveluntuottajalle palvelun antamisesta aiheutuneet todelliset kustannukset palvelua antavan hyvinvointialueen tai ostopalveluntuottajan toimittaman laskun ja tietojen perusteella (ks. luku 12).

3.3. Asiakkaan virheelliset kotikuntavaihdot sijoituksen yhteydessä

Kun asiakas on sijoitettu viranomaispäätöksellä toisen hyvinvointialueen perhehoitoon, pitkäaikaiseen laitoshoitoon tai asumispalvelujen avulla järjestettyyn asumiseen, asiakas saattaa joskus virheellisesti vaihtaa kotikuntansa sijoituspaikan mukaiseksi tai kotikunta tulkitaan väärin DVV:llä muuttoilmoituksen sisältämien tietojen perusteella.

Henkilön muuttoilmoitukseen ohjeistaessa tulisi palveluissa neuvoa kirjaamaan muuttoilmoituksen lisätietoihin, että kysymyksessä on esimerkiksi laitoshoidon tai asumispalvelu ja mikä hyvinvointialue kyseisen sijoituspaikan osoittaa. Tämä on erityisen tärkeää niissä tilanteissa, joissa henkilö muuttaa asumaan toisen kunnan alueelle asumispalveluihin, mutta rakennus on ns. tavallinen asuinrakennus. Jos edellä mainittuja lisätietoja ei ole annettu ja henkilö muuttaa vakinaiseen asumiseen tarkoitettuun rakennukseen (esim. omakotitalo tai kerrostalo), eikä esimerkiksi palvelutaloon, DVV ei pysty pelkän osoitteen perusteella tunnistamaan, että kyse on asumispalvelusta ja näin ollen tulkitsee osoitteen muutoksen vakinaiseksi osoitteeksi ja sitä kautta tapahtuu myös kotikunnan muutos. Tällöin kotikuntatieto tulisi oikaista asiakkaan toimesta ja henkilöllä on oikeus vaatia väestötietojärjestelmään virheellisesti talletettujen osoitetietojen korjaamista kirjallisesti Digi- ja väestötietovirastolta (laki väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista 2009/661, 76§).

Mikäli palveluissa huomataan edellä kuvattu kotikuntamuutos, asia tulee selvittää. Toisinaan asiakas saattaa olla halukas virheellisestä tai vahingossa tehdystä kotikuntavaihdoksesta huolimatta jatkossa pitämään sijoituspaikan kunnan kotikuntanaan. Jos sijoitus on kestänyt tai sen arvioidaan kestävän yli vuoden, asiakkaalla on oikeus käyttää kotikunnan valintaoikeutta, kuten aiemmin on kuvattu (ks. luku 3.1). Jos sijoitus kestää tai sen arvioidaan kestävän alle vuoden, asiakas voi käyttää hakeutumisoikeutta (ks. luku 4). Palveluiden antamisesta aiheutuneet todelliset kustannukset ovat siihen asti asiakkaan aiemman kotikunnan mukaisella hyvinvointialueella, kunnes asiakkaan kotikunnan valintaoikeus- tai hakeutumisoikeusprosessi on loppuun käsitelty molemmilla hyvinvointialueilla. Tällöin palveluiden toimesta tulee myös sopia toisen alueen kanssa, mistä kohtaa uusi alue saa päätökset voimaan ja vanha alue

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

lopettaa vanhat päätökset, sekä näin ollen mistä kohtaa kustannusvastuu siirtyy alueiden välillä. Tämä edellyttää kuitenkin sitä, että tapauksessa on kyse virheestä/asiakkaan tietämättömyydestä osoitteen/kotikunnan muutoksen osalta. Jos asiakas on tietoisesti käyttänyt kotikunnanvalinta- tai hakeutumisoikeutta, mutta prosessia ei ole syystä tai toisesta käynnistetty hyvinvointialueilla tai se on jostain syystä jäänyt kesken, kustannusvastuu on lähtökohtaisesti uuden kotikunnan mukaisella hyvinvointialueella koko tuolta ajalta. Nämä tilanteet ovat kuitenkin harvinaisia ja niissä tulee tapauskohtaisesti miettiä, miten tilanteessa toimitaan asian oikaisemiseksi myös asiakkaan edun näkökulmasta.

Mikäli jos asiakas, omainen tai asianhoitaja/edunvalvoja haluaa muuttaa asiakkaan postiosoitteen muuhun kuin asiakkaan asumispaikkaan (esim. edunvalvojan osoitteeseen), tulee osoitteen muutoksessa olla tarkkana ilmoitusta tekevän tahon toimesta ja muuttaa vain asiakkaan postiosoite.

4. Hakeutumisoikeus

Henkilö, joka haluaa muuttaa toisen hyvinvointialueella sijaitsevan kunnan asukkaaksi, mutta ei ikänsä, vammaisuutensa tai muun sellaisen syyn vuoksi kykene asumaan siellä ilman perhehoitoa, laitospalveluja tai asumispalveluja, hän voi hakea näitä palveluja ja näiden lisäksi tarvitsemiaan muita sosiaalihuollon palveluja siltä hyvinvointialueelta, jonka alueella kyseinen kunta sijaitsee, samoin perustein kuin jos hän olisi kyseisen kunnan asukas (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 2021/612, 55§).

Sen hyvinvointialueen, jolle hakemus on saapunut, tulee ilmoittaa salassapitosäännösten estämättä hakemuksesta ja sen käsiteltäväksi ottamisesta välittömästi sille hyvinvointialueelle, jolla on järjestämisvastuu hakijalle annettavista sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista (asiakkaan sen hetkisen kotikunnan mukainen hyvinvointialue). Hakemuksen vastaanottaneen hyvinvointialueen tulee käsitellä hakemus ja arvioida hakijan palvelutarve yhteistyössä henkilön sen hetkisen kotikunnan mukaisen hyvinvointialueen kanssa ja tehdä asiassa päätös. Hakemus käsitellään samalla tavoin kuin hyvinvointialueen omien asukkaiden palvelua koskevat hakemukset. Hakemusta ei kuitenkaan käsitellä, jos hakija on jo tehnyt vastaavan hakemuksen jollekin muulle hyvinvointialueelle ja asian käsittely on siellä vielä kesken. Hakijalla voi kuitenkin olla samaan aikaan vireillä hoitopaikan tai asumispalvelujen saantia koskeva asia oman kotikunnan mukaisella hyvinvointialueella. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 2021/612, 55§)

Helsinkiin muuttovan ja palveluita tarvitsevan henkilön tulee ottaa yhteys Helsingin Sotepen kyseisen palvelun asiakasohjaukseen tai sosiaalityöhön (<https://www.hel.fi/fi/sosiaali-ja-terveyspalvelut>). Sieltä asiakas ohjataan täyttämään ja palauttamaan tarvittavat tiedot ja mahdolliset hakemukset. Tämän jälkeen palveluissa otetaan yhteys asiakkaan sen hetkiseen hyvinvointialueeseen, jotta saadaan tarvittavat tiedot päätöksenteon tueksi. Palveluissa tehdään hoitoratkaisu ja päätös Helsingin Sotepen kriteerien mukaisesti, ja lähetetään päätös asiakkaalle sekä hänen hyvinvointialueelleen tiedoksi. Päätökseen hakijalla on käytettävissä samat muutoksenhaku- ja oikaisukeinot kuin helsinkiläisillä.

Jos hyvinvointialue on päätöksellä myöntänyt haetun palvelun, hakijan on ilmoitettava kahden viikon kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta, ottaako hän palvelun vastaan (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 2021/612, 55§). Yleensä paikkaa ei ole osoittaa heti, vaan asiakas laitetaan jonoon odottamaan paikkaa. Asiakkaat jonottavat samojen kriteerien ja sääntöjen mukaan kuin helsinkiläiset. Kun hakijalle on osoitettu hoitopaikka tai palveluasumisasunto ja hakija ottaa paikan vastaan, hakijan tulee muuttaa päätöksen mukaiseen hoitopaikkaan tai asumispalveluun kolmen kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksi

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

saamisesta (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 2021/612, 55§). Vaikka hakijalla on lain mukaan kolme kuukautta aikaa ottaa osoitettu paikka vastaan ja muuttaa, on suotavaa, että hakijan tai hakijan asioiden hoitajan kanssa neuvotellaan, että muutto tapahtuisi mahdollisimman pian paikan vapautumisen jälkeen. Jos hakija laiminlyö edellä mainittujen määräaikaisten noudattamisen, hänen oikeutensa päätöksen mukaisiin palveluihin raukeaa (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 2021/612, 55§).

Mikäli kotikuntaa haluaa vaihtaa pariskunta, joista vain toinen on hoito- tai palveluasumispaikan tarpeessa, päätös palvelusta tehdään vain hoito- tai palveluasumispaikan tarpeessa olevalle henkilölle. Puolison muutto tapahtuu tavallisena muuttona.

Henkilön kotikunta muuttuu, jos henkilö käyttää edellä kuvattua hakeutumisoikeutta (kotikuntalaki 1994/201, 3b§) ja muutosta on tehtävä ilmoitus Digi- ja väestötietovirastoon (DVV) asiakkaan toimesta. DVV:llä muuttopäiväksi katsotaan ilmoitettu päivä, jos ilmoitus on tehty kuukauden kuluessa muutosta. Jos ilmoitus saapuu tämän jälkeen, muuttopäiväksi katsotaan ilmoituksen saapumispäivä. Jos DVV tekee väestötietojärjestelmään merkinnän muutosta muulta kuin muuttavalta henkilöltä tai hänen perheenjäseneltään saamiensa tietojen perusteella, muuttopäiväksi katsotaan merkinnän tekemisen päivä. (Kotikuntalaki 1994/201, 10§) Mikäli asiakas, omainen tai asianhoitaja/edunvalvoja haluaa muuttaa asiakkaan postiosoitteen muuhun kuin asiakkaan asumispaikkaan (esim. edunvalvojan osoite), tulee osoitteen muutoksessa olla tarkkana ilmoitusta tekevän tahon toimesta ja muuttaa vakinaisen osoitteen sijasta vain postiosoite. Uusi kotikunnan mukainen hyvinvointialue vastaa muuton jälkeen sosiaalihuollon palvelujen järjestämisestä.

Helsingin Sotepessa tulosidonnaisten asiakasmaksujen osalta Asiakasmaksupäätökset ja asiantuntijatuki -yksikkö tekee palveluiden tekemän päätöksen perusteella palvelua koskevan asiakasmaksupäätöksen ja lähettää sen asiakkaalle.

Mikäli helsinkiläinen haluaa vaihtaa kotikuntaansa ja on tässä luvussa mainittujen palveluiden tarpeessa, asiakas ohjataan olemaan yhteydessä siihen hyvinvointialueeseen, jonka alueelle asiakas haluaa muuttaa. Kyseinen hyvinvointialue ohjaa asiakkaan eteenpäin sinä, miten asiakkaan tulee hakea kyseisen hyvinvointialueen palveluita. Helsingin Sote tekee yhteistyötä ja antaa apua toiselle hyvinvointialueelle asiakkaan tilanteen kartoittamiseksi ja päätöksenteon tueksi. Asiakas saa uudelta hyvinvointialueelta palveluun liittyvät päätökset ja tekee muuttoilmoituksen DVV:lle. Jos asiakkaalla on palveluita Helsingin Sotepen myöntämänä, palveluiden tulee päättää asiakkaan päätökset ja asiakkuudet sekä tehdä muut tarvittavat toimenpiteet Apotissa ja mahdollisesti muissa järjestelmissä.

4.1. Palveluiden maksujen ja todellisten kustannusten veloittaminen

Sosiaalihuoltolain (1982/710) 42b §:n kumoamisen myötä 1.1.2023 alkaen, jos asiakas hakeutumisoikeuden käyttämisen perusteella ottaa hänelle myönnetyn paikan vastaan sekä tekee muuttoilmoituksen DVV:lle, asiakkaasta tulee kyseisen hyvinvointialueen kunnan asukas. Näin ollen järjestämis- ja kustannusvastuu ei enää säily henkilön aiemman kotikunnan mukaisella hyvinvointialueella, vaan asiakkaasta tulee kyseisen kunnan ja hyvinvointialueen asukas ja näin ollen asiakas saa tarvittavat päätökset sekä palvelun asiakasmaksuja koskevat asiakaslaskut uuden kotikunnan mukaiselta hyvinvointialueelta. Asiakkaan uuden kotikunnan mukainen hyvinvointialue vastaa myös palvelun järjestämisestä aiheutuneista todellisista kustannuksista.

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

Kustannusvastuu siirtyy yleensä asiakkaan tosiasiallisesta muuttopäivästä, eli asiakkaan konkreettisesta muuttopäivästä toisen alueen palveluyksikköön, elleivät alueet toisin sovi. Henkilö vastaa lähtökohtaisesti itse mahdollisista muuttokustannuksista.

Mikäli helsinkiläisasiakas käyttää hakeutumisoikeutta ja asiakkaalla on palveluita Helsingin Sotepen myöntämänä, kaikki asiakkaan päätökset ja asiakkuudet on tärkeää päättää Helsingin Sotepen järjestelmissä. Päätökset tulee päättää lähtöhyvinvointialueen järjestelmissä muuttopäivään tai alueiden kesken sovittuun päivään. Vastaavasti uuden hyvinvointialueen tulee saattaa uudet päätökset voimaan omissa järjestelmissään samasta ajankohdasta alkaen. Menettelyllä varmistetaan asiakasmaksujen asiakaslaskutuksen ja asiakkaan palveluoikeuksien konkreettinen päättyminen ja alkaminen oikea-aikaisesti eri alueiden toimesta.

4.2. Kotikunnan vaihto tavallisena muuttona ja kustannusvastuu

Muutto kunnasta toiseen voi tapahtua tavallisena muuttona, jos henkilöllä ei ole tai ei katsota olevan tarvetta ympärivuorokautiselle hoidolle tai asumispalvelulle, ja hän siten pystyy muuttamaan omin avuin. Kotikunta voi vaihtua esimerkiksi vammaisten henkilöiden kohdalla ilman erityisiä menettelyjä myös silloin, jos muuton pääasiallisena syynä ovat perhesuhteet kuten naimisiinmeno, toimeentulon antava työpaikka tai kokopäiväinen opiskelu, eikä välttämätön hoito tai paikkakunnalla toteutettavat asumispalvelut. Tällöin muuttokustannuksista vastaa lähtökohtaisesti muuttaja itse.

5. Pidempiaikainen tai säännönmukainen oleskelu toisella hyvinvointialueella

Lähtökohtaisesti muussa kuin kiireellisessä tapauksessa henkilöllä on oikeus saada riittävät sosiaalihuollon palvelut siltä hyvinvointialueelta, jonka alueella henkilöllä on kotikuntalaissa (1994/201) tarkoitettu kotikunta, ellei muualla laissa toisin säädetä (sosiaalihuoltolaki 2014/1301, 12 §). Kiireellisessä tapauksessa jokaisella hyvinvointialueella oleskelevalla henkilöllä on oikeus saada yksilölliseen tarpeeseen perustuvat sosiaalipalvelut siten, ettei hänen oikeutensa välttämättömään huolenpitoon ja toimeentuloon vaarannu (ks. luku 6).

Mikäli henkilö kuitenkin oleskelee säännönmukaisesti tai pidempiaikaisesti työn, opiskelun tai vastaavien syiden vuoksi kotikuntansa ulkopuolella ja hänen kotikuntansa pysyy kotikuntalain 3 §:n 1 kohdan nojalla ennallaan, hän voi hakea sosiaalipalveluja Suomessa siltä hyvinvointialueelta, jossa hän oleskelee (sosiaalihuoltolaki 2014/1301, 57§). Kotikuntalain (1994/201) 3§:n 1 kohdan mukaan asumisen toisessa kunnassa tulee johtua pääasiassa enintään yhden vuoden kestävästä työtehtävästä, opiskelusta, sairaudesta tai muusta näihin rinnastettavasta syystä. Oikeus hakea palveluita koskee sekä lyhyt- että pitkäaikaisia sosiaalihuollon palveluita, pois lukien laitoshoidon, josta on kerrottu tarkemmin seuraavassa luvussa kiireellisen sosiaalihuollon palvelutarpeen yhteydessä.

Jos kyseessä on jokin muu kuin edellä kuvattu sosiaalihuoltolain (2014/1301) 57§:n mukainen kiireetön tilanne, asiakas tulisi ohjata olemaan yhteydessä oman kotikunnan mukaiseen hyvinvointialueeseen. Jos Helsingin Sotepe on kuitenkin valmis kiireetöntä sosiaalihuollon palvelua antamaan toisen hyvinvointialueen asukkaalle muussa kuin sosiaalihuoltolain 57§:n tilanteessa, tulee siihen olla maksusitoumus asiakkaan omalta hyvinvointialueelta (ks. luku 7).

5.1. Palveluiden maksujen ja todellisten kustannusten veloittaminen

Sosiaalihuoltolain (2014/1301) 57§:n mukaista palvelua asiakkaalle antava hyvinvointialue tekee asiakkaalle palveluun liittyvät päätökset (sosiaalihuoltolaki 2014/1301, 45-46§) ja veloittaa asiakkaalta päätöksiin perustuvat mahdolliset asiakasmaksut oman asiakasmaksuhinnastonsa

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

mukaisesti (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 1992/734, 1§). Tarkemmin asiakasmaksuista ks. luku 15. Lisäksi palvelua antava hyvinvointialue veloittaa palvelun järjestämisestä aiheutuneet todelliset kustannukset (pl. toimintatulot) asiakkaan kotikunnan mukaiselta hyvinvointialueelta (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 2021/612, 57§).

Asiakkaan palvelua koskevissa päätöksissä on tärkeää mainita, että palvelua on annettu sosiaalihuoltolain (2014/1301) 57§:ään perustuen, jotta kustannukset voidaan toiselta hyvinvointialueelta veloittaa. Lisäksi **Helsingin Sotepen palvelun toisen hyvinvointialueen asukkaalle myöntävän tahon on ensisijaisen tärkeää ilmoittaa hyvinvointialueiden välisestä laskutustarpeesta Talouden erillistehtävät -yksikköön** (ks. luku 11).

Vastaavassa tilanteessa, jos helsinkiläisasiakas saa palvelua toisella hyvinvointialueella, palvelua antanut alue tekee asiakkaalle palvelua koskevat päätökset ja veloittaa asiakkaalta päätöksen mukaiset mahdolliset asiakasmaksut oman asiakasmaksuhinnaston mukaisesti. Palvelua antava hyvinvointialue veloittaa myös Helsingin Sotepelta palvelun antamisesta aiheutuneet todelliset kustannukset toimittamansa laskun ja tietojen perusteella. (ks. luku 12).

6. Kiireellinen sosiaalihuollon palvelu

Kiireellisissä tapauksissa tai olosuhteiden muutoin niin vaatiessa hyvinvointialueen on huolehdittava laitoshuollon ja muiden yksilölliseen tarpeeseen perustuvien sosiaalipalveluiden järjestämisestä hyvinvointialueen alueella oleskelevalle henkilölle, joka ei ole hyvinvointialueen asukas, niin ettei henkilön oikeus välttämättömään huolenpitoon ja toimeentuloon vaarannu (sosiaalihuoltolaki 2014/301, 12§ & 58§). Muussa kuin kiireellisessä tapauksessa henkilöllä on oikeus saada riittävät sosiaalihuollon palvelut siltä hyvinvointialueelta, jonka alueella henkilöllä on kotikuntalaissa (1994/201) tarkoitettu kotikunta, ellei muualla laissa toisin säädetä (sosiaalihuoltolaki 2014/1301, 12 §). Huom! Kiireettömään palveluun poikkeukset ks. luku 5 ja 7.

Mikäli kuitenkin kiireellisesti muulle kuin oman hyvinvointialueen asukkaalle annetun laitoshuollon tarpeen arvioidaan kestävän yli 14 vuorokautta, sosiaalihuollosta vastaavan hyvinvointialueen on viipymättä ilmoitettava laitoshuollon järjestämisestä sille hyvinvointialueelle, jolle huollon järjestäminen kuuluu (asiakkaan kotikunnan mukainen hyvinvointialue) ja aloitettava henkilön siirtoon liittyvät valmistelut (sosiaalihuoltolaki 2014/1301, 58 §). Laitoshuoltoa antavan hyvinvointialueen on myös aina huoltoon saavan henkilön pyynnöstä ryhdyttävä toimenpiteisiin henkilön siirtämiseksi sille hyvinvointialueelle, jonka asukas hän on. Jos hyvinvointialueet eivät pääse siirrosta sopimukseen, hakemus siirrosta on tehtävä sille hallinto-oikeudelle, jonka toimialueella laitoshuoltoa antaneen hyvinvointialueen alue on. Hallinto-oikeus voi oikeuttaa hyvinvointialueen toimittamaan henkilön sille hyvinvointialueelle, jonka asukas hän on. Siirtoa ei kuitenkaan saa määrätä tehtäväksi, jos se huollon tarkoituksenmukaisuuden kannalta tai muutoin olisi henkilölle kohtuutonta. (Sosiaalihuoltolaki 2014/1301, 59§)

6.1. Palveluiden maksujen ja todellisten kustannusten veloittaminen

Kiireellisissä sosiaalihuollon tapauksissa päätöksen asiakkaan palvelusta tekee palvelua antava hyvinvointialue (sosiaalihuoltolaki 2014/1301, 45-46§), joka myös veloittaa asiakkaalta päätöksen mukaiset mahdolliset asiakasmaksut oman asiakasmaksuhinnaston mukaisesti (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista 1992/734, 1§). Tarkemmin asiakasmaksuista ks. luku 15. Lisäksi palvelua antanut hyvinvointialue veloittaa asiakkaan kotikunnan mukaiselta hyvinvointialueelta palvelun järjestämisestä aiheutuneet todelliset kustannukset (pl. toimintatulot).

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

Asiakkaan palvelua koskevissa päätöksissä on tärkeää mainita, että palvelua on annettu kiireellisyys- ja sosiaalihuoltolain (2014/1301) 12§:ään perustuen, jotta kustannukset voidaan toiselta hyvinvointialueelta veloittaa. Lisäksi **Helsingin Sotepen palvelun toisen hyvinvointialueen asukkaalle myöntävän tahon on ensisijaisen tärkeää ilmoittaa hyvinvointialueiden välisestä laskutustarpeesta Talouden erillistehtävät -yksikköön (ks. luku 11).**

Vastaavasti jos helsinkiläisasiakas saa toisella hyvinvointialueella kiireellistä sosiaalihuollon palvelua, tekee palvelua antava hyvinvointialue asiakkaalle palvelua koskevat päätökset ja veloittaa asiakkaalta päätöksen mukaiset mahdolliset asiakasmaksut oman asiakasmaksuhinnaston mukaisesti. Palvelua antava hyvinvointialue veloittaa myös Helsingin Sotepelta palvelun antamisesta aiheutuneet todelliset kustannukset toimittamansa laskun ja tietojen perusteella. (ks. luku 12).

7. Alueiden väliset maksusitoumukset ja kustannusten veloittaminen

Maksusitoumus on hyvinvointialueelle vaihtoehtoinen tapa järjestää asukkaalleen tämän tarvitsemia palveluja. Maksusitoumuksen myöntäminen on aina vapaaehtoisuuteen perustuva päätös ja perustuu tapauskohtaiseen harkintaan henkilön palvelujen tarpeesta. Maksusitoumusta ei siten koskaan voi myöntää pelkästään henkilön itsensä pyynnöstä, vaan aina tarvitaan tiedot henkilön tarvitsemista palveluista ja hoidoista. Arviointi hoidon tai palvelun tarpeesta tehdään asiakkaan kotikunnan mukaisella hyvinvointialueella. On kuitenkin perusteltua, että hyvinvointialueet tekevät yhteistyötä, kun maksusitoumuksella myönnettävän palvelun sisältöä, määrää, tiheyttä ja kestoä määritetään.

Maksusitoumuksen kohdalla on yleensä kysymys tilanteesta, jossa hyvinvointialue antaa alueiden väliseen yksilökohtaiseen sopimukseen perustuen sosiaali- tai terveyspalveluja toisen hyvinvointialueen asukkaalle ja toinen alue sitoutuu palvelusta aiheutuneet kulut kustantamaan. Maksusitoumuksen myöntäminen alueiden välillä voi perustua esimerkiksi siihen, että hyvinvointialue ei alueellaan kykene syystä tai toisesta antamaan asukkaalleen järjestämisvelvollisuutensa piiriin kuuluvia palveluja laissa säädettyssä määräajassa tai jos henkilöllä ei ole lakiin perustuvaa oikeutta toisella hyvinvointialueella annettaviin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Tällöin asiakkaan kotikunnan mukainen hyvinvointialue voi myöntää palvelun maksusitoumuksen, jos se on valmis toisella alueella annettavan palvelun kustantamaan.

Lähtökohtaisesti asiakkaan oikeus toisella hyvinvointialueella annettavaan palveluun ja hyvinvointialueiden kustannusvastuu sekä laskutusoikeus perustuu suoraan johonkin lakiin, kuten luvuissa 3-6 on läpikäyty. **Edellä mainittujen lukujen tilanteissa ei siis lähtökohtaisesti tarvita maksusitoumusta, jotta toisen hyvinvointialueen asukkaalle voidaan antaa palvelua ja jotta palveluiden antamisesta aiheutuneet kustannukset voidaan veloittaa henkilön kotikunnan mukaiselta hyvinvointialueelta.** Näin ollen maksusitoumuksia tulisi esiintyä hyvinvointialueiden välillä enää harvoin etenkin sosiaalihuollon palveluiden osalta.

Sosiaalihuollon palveluiden osalta tilapäisen ja säännöllisen kotihoidon palvelut ovat kuitenkin sellaisia, että jos niitä päädytään myöntämään toisen hyvinvointialueen asukkaalle, palvelun antamisesta aiheutuvien todellisten kustannusten veloittamisen perusteeksi tulee lähtökohtaisesti aina olla maksusitoumus asiakkaan kotikunnan mukaiselta hyvinvointialueelta. Tämä perustuu siihen, että hyvinvointialueella ei ole velvollisuutta järjestää edellä mainittuja palveluita oman alueensa ulkopuolelle ja niitä voi saada harkinnan mukaan oman hyvinvointialueen ulkopuolella vain maksusitoumuksella. Tyypillisesti

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

maksusitoumus tarvitaan kotihoidon asiakkaalle etenkin silloin, jos henkilö asuu tilapäisesti toisella alueella väliaikaisasunnossa tai oleskelee kakkosasunnossa tai omaisen luona esimerkiksi putkiremontin tai muun vastaavan syyn takia.

Maksusitoumuksen tarpeeseen on kuitenkin kaksi poikkeusta kotihoidon osalta:

- 1) Mikäli henkilö on käyttänyt terveydenhuollon palveluiden osalta valinnanvapautta kyseiselle alueelle, kotisairaanhoidon ja sairaalahoidon kustannukset voidaan veloittaa suoraan valinnanvapauteen perustuen ilman maksusitoumusta. Laajemmin kotipalveluun tämä ei kuitenkaan päde ja niihin tarvitaan valinnanvapauden käyttämisestä huolimatta aina maksusitoumus.
- 2) Mikäli henkilö kuitenkin oleskelee säännönmukaisesti tai pidempiaikaisesti työn, opiskelun tai vastaavien syiden vuoksi kotikuntansa ulkopuolella ja hänen kotikuntansa pysyy kotikuntalain 3 §:n 1 kohdan nojalla ennallaan, hän voi hakea sosiaalipalveluja Suomessa siltä hyvinvointialueelta, jossa hän oleskelee (sosiaalihuoltolaki 2014/1301, 57§). Tällöin maksusitoumusta ei tarvita kotipalveluun.

Maksusitoumuksen myöntämisestä päättää Helsingin Sotepessa delegointisäännösten mukaisesti henkilöt, joiden tehtäviin kuuluu myöntää maksusitoumuksia hankintatoimivaltuuksiensa rajoissa. Edellytyksenä maksusitoumuksen myöntämiselle on, ettei siitä aiheudu Helsingin Sotepelle olennaisia lisäkustannuksia.

Sosiaalihuollon palveluiden osalta maksusitoumustilanteissa tulee aina tehdä laskutuspyyntö Talouden erillistehtävät -yksikköön (ks. luku 11) ja toisen hyvinvointialueen asukkaan maksusitoumus tulee skannata palveluiden toimesta asiakkaan XDS-arkistoon *sosiaalihuollon maksusitoumus* -otsikon alle.

Terveydenhuollon maksusitoumusten mukaisesta laskutuksesta vastaa lähtökohtaisesti Helsingin kaupungin Taloushallintopalveluliikelaitos eli Talpa (ks. PYSY023, PYSY045, PYSY091).

Mikäli asiakas saa sosiaalihuollon palvelua maksusitoumuksella toisella hyvinvointialueella, mahdollisen asiakasmaksun veloittamisesta tulisi palveluiden johdolla alueiden kesken sopia, eli kumpi alue veloittaa asiakkaalta mahdollisen asiakasmaksun (ks. luku 15).

8. Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki

Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntää hakemuksesta se hyvinvointialue, jonka alueella hakija tai perhe vakinaisesti oleskelee. Jos hakija tai perhe muutoin kuin satunnaisesti oleskelee useamman kuin yhden hyvinvointialueen alueella, tuen myöntää se hyvinvointialue, jonka alueella oleskelusta hakijan tai perheen menot johtuvat. Jos täydentävän tai ehkäisevän toimeentulotuen tarve on kiireellinen, tuen myöntää se hyvinvointialue, jossa hakija tai perhe oleskelee hakemusta tehtäessä. (Laki toimeentulotuesta 1997/1412, 27 § 3 mom.)

Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki ovat sosiaalihuoltolain (2014/1301) 14 §:n 3 momentin perusteella sosiaalipalveluja. Tämä tarkoittaa sitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (2021/612) 57 § mahdollistaa myös toimeentulotuen kustannusten veloittamisen asiakkaan kotikunnan mukaiselta hyvinvointialueelta, mikäli täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea on myönnetty toimeentulotuesta annetun lain perusteella.

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

Mikäli toisen hyvinvointialueen asukkaalle myönnetään täydentävää tai ehkäisevää toimeentulotukea, hyvinvointialueiden välisestä laskutustarpeesta tulee tehdä laskutuspyyntö Talouden erillistehtävät -yksikölle (ks. luku 11).

9. Vammaispalvelulain mukaiset asunnon muutostyöt

Vammaispalvelulain (2023/675) 22 §:n mukaan vammaisella henkilöllä on oikeus saada kohtuullinen tuki esteettömään asumiseen, jos hän tarvitsee sitä voidakseen asua vakituisessa asunnossaan. Hyvinvointialueen on järjestettävä esteettömän asumisen tukea asunnon muutostöihin, esteiden poistamiseen asunnon välittömästä lähiympäristöstä, esteettömän asumisen mahdollistaviin välineisiin ja muihin teknisiin ratkaisuihin sekä esteettömän asumisen suunnitteluun. Hyvinvointialue voi myös antaa välineitä ja muita teknisiä ratkaisuja korvauksetta vammaisen henkilön käyttöön. Vammaisen henkilön muuttaessa hyvinvointialueelta toiselle, voi syntyä epäselvyyttä siitä, mikä hyvinvointialue vastaa asunnon muutostöiden sekä asuntoon kuuluvien välineiden ja laitteiden korvaamisesta vammaiselle henkilölle.

Alueiden välisestä järjestämis- ja kustannusvastuusta muuttotilanteissa ei ole laissa tarkempaa sääntelyä. Aikaisemman oikeuskäytännön perusteella lähtökohtana voidaan yhä pitää, että jos muutostyöt ovat välttämättömiä muuton mahdollistamiseksi, vastuu kustannusten korvaamisesta kuuluu hyvinvointialueelle, josta henkilö on muuttamassa. Jos muutostyöt voidaan toteuttaa muuton jälkeen, korvausvastuu kuuluu pääsääntöisesti uuden kotikunnan mukaiselle hyvinvointialueelle (Räty, Tapio: Uusi vammaispalvelulaki, 2025, s. 499–500).

Mikäli hyvinvointialue kuitenkin korvaa kustannuksia, jotka lähtökohtaisesti kuuluisivat toisen hyvinvointialueen vastuulle, ei hyvinvointialueiden välisistä kustannusten korvauksista näissä tilanteissa ole tarkempaa sääntelyä laissa, eikä tilanteeseen voida suoraan soveltaa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 57 §:ää. Jos alueiden edustajat eivät pääse kustannusten korvaamisesta yhteisymmärrykseen, asia voidaan viime kädessä ratkaista hallintoriita-asiana (ks. luku 14). Epäselvyyksien ja riitatilanteiden välttämiseksi hyvinvointialueiden on tarkoituksenmukaista selvittää järjestämis- ja kustannusvastuu jo ennakolta, kun henkilö on muuttamassa alueelta toiselle.

Hyvinvointialueiden välisissä muuttotilanteissa voi lisäksi syntyä kysymys niiden kustannusten korvaamisesta, jotka aiheutuvat aiemman asunnon palauttamisesta alkuperäiseen tilaan. Myöskään näistä kustannuksista ei ole laissa nimenomaista sääntelyä. Vammaispalvelulain esitöissä kuitenkin todetaan, että mikäli hyvinvointialue antaa esteettömän asumisen mahdollistavia välineitä sekä muita teknisiä ratkaisuja korvauksetta vammaisen henkilön käytettäväksi, jäävät välineet ja tekniset ratkaisut hyvinvointialueen omistukseen. Tällöin hyvinvointialue vastaa kaikista asennus-, huolto-, korjaus- ja vakuutuskustannuksista, joita välineiden ja ratkaisujen käyttö edellyttää. Hyvinvointialue vastaa myös välineen tai ratkaisun poistamisesta asunnosta ja asunnon saattamisesta alkuperäiseen kuntoon, jos niiden tarve lakkaa. (HE 191/2022 vp, s. 210) Tällöin kyse ei ole vammaispalvelulailla korvattavaksi tulevista kustannuksista, vaan hyvinvointialueen vastuusta omistamaansa laitteeseen. Jos välineet, laitteet tai tehdyt muutostyöt on myönnetty vammaisen henkilön omistukseen, edellä mainittua velvollisuutta ei synny. (Räty, Tapio: Uusi vammaispalvelulaki, 2025, s. 496).

Asunnon ennallistamisesta aiheutuvien kustannusten korvaaminen voi tulla kysymykseen vammaispalvelulain mukaisena esteettömän asumisen tukena, sillä vammaispalvelulain esitöissä korvauksen piiriin kuuluvat nykyisen lainsäädännön mukaisesti myös kohtuulliset kustannukset esteettömän asumisen suunnittelusta sekä kohtuulliset kustannusten korvaukset

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

asunnon palauttamisesta alkuperäiseen tilaan. Asunnon palauttaminen alkuperäiseen tilaan voi olla kohtuullista esimerkiksi silloin, kun vammaisen henkilö on asunut vuokralla ja vuokranantaja on ennen muutostöiden tekemistä asettanut ehdoksi, että vammaisen henkilön on palautettava asunto muuton yhteydessä sellaiseen tilaan kuin se oli vuokrasuhteen alkaessa. (HE 191/2022 vp, s. 209) Tällöin merkitystä voidaan antaa sille, mikä hyvinvointialue on alun perin myöntänyt tuen. Lähtökohtaisesti uudella hyvinvointialueella ei ole velvollisuutta kustantaa aikaisemman asunnon ennallistamista, koska se ei ole myöntänyt kyseistä tukea, eikä ennallistaminen liity henkilön asumisen mahdollistamiseen uudessa asunnossa. Epäselvyyksien välttämiseksi alkuperäistä tukea koskevassa päätöksenteossa voi ottaa kantaa myös mahdolliseen myöhempään ennallistamiseen ja siihen liittyviin kustannuksiin.

Epäselvän hyvinvointialueiden välisen kustannusvastuuasian osalta palvelut voivat olla yhteydessä Talouden erillistehtävät -yksikköön sähköpostilla sotepe.taloudentukiyksikko@hel.fi. Järjestämisvastuuseen liittyvissä epäselvissä tapauksissa palvelut voivat pyytää apua Laki- ja hallintoasioiden Juridisen tuen -yksiköltä luukkuportaalin kautta.

10. Hyvinvointialueiden väliset sopimukset

Samaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden on tehtävä yhteistyösopimus valtuustokausittain (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 36§). Näissä yhteistyösopimuksissa perusta on, että jos sopijaosapuolet antavat sosiaali- tai terveyspalveluja toisen sopijaosapuolen asukkaalle, kustannukset korvataan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 57 §:n pääsäännön mukaisesti (ks. luku 2).

Tällä hetkellä ainoa laajempi sopimus sosiaalihuollon palveluiden osalta, joka ottaa tarkemmin kantaa kustannusten korvaamiseen ja hintoihin, on kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyösopimus. Tarkemmat tiedot sopimuksen mukaisten palveluiden tuottamisesta aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta ja palveluiden hinnoista löytyy yhteistyösopimuksen erillisistä palvelusopimuksista. Palvelusopimuksissa mainitut tiedot on huomioitava hyvinvointialueiden välisiä hintoja laskettaessa ja hyvinvointialueiden välistä laskutusta tehtäessä.

Hyvinvointialueet voivat sopia kustannuksista ja niiden korvaamisesta myös sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 57§:stä poiketen, mutta toistaiseksi tämä on toteutunut lähinnä yksittäisinä alueiden välisinä yksilökohtaisina sopimuksina, esimerkiksi maksusitoumusten muodossa (ks. luku 7).

11. Laskutuspyyntö Talouden erillistehtävät -yksikölle

Sosiaalihuollon palveluista **ei muodostu automaattisesti laskutusaineistoa tai laskua** toiselle hyvinvointialueelle. **Ilmoitus hyvinvointialueen laskutustarpeesta tulee tehdä palveluiden määrittämisen tahon toimesta talouden erillistehtävät -yksikölle [sähköisen lomakkeen kautta, joka löytyy Sotepen intrasta](#).**

- Lomake on tarkoitettu vain Helsingin Sotepen sisäiseen käyttöön ja se aukeaa suoraan ilman erityisiä tunnistautumisvaiheita.
- Lomake tulee täyttää kohta kohdalta ja pakolliseksi merkityt kohdat on pakko täyttää.

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

- Lomakkeella voi myös täydentää aiemmin tehtyä laskutuspyyntöä, jos asiaan liittyen on jälkikäteen toimittaa esimerkiksi liitteitä, kuten maksusitoumukseen liittyviä tietoja tai ostopalveluihin liittyviä laskukopioita.
- Mahdollinen maksusitoumus tulee skannata palveluissa asiakkaan XDS-arkistoon *sosiaalihuollon maksusitoumus* -otsikon alle. **Huom!** Maksusitoumuksia **ei tule lähettää** Talouden erillistehtävät -yksikköön, joka hoitaa vain hyvinvointialueiden välisten sosiaalihuollon palveluiden antamisesta aiheutuneiden todellisten kustannusten laskutuksen, ei muuta maksusitoumusten mukaista laskutusta tai niihin liittyviä asioita/tehtäviä.

Asiakkaan tiedot, päätökset ja merkinnät tulee olla oikein ja oikea-aikaisesti palveluissa Apottiin tehty. Päätökset ja mahdolliset maksusitoumukset toimivat myös perusteena laskulle, joten on tärkeää, että ne löytyvät Apotista ja päätökset sisältävät esimerkiksi perusteen toisen hyvinvointialueen asukkaalle annetusta palvelusta (esim. lakipykälä, johon perustuen palvelua annetaan). Jos laskutuksessa tulee ottaa huomioon jotakin sellaista tietoa tai saatua palvelua, joka ei näy Apotissa (esim. ostopalvelulaskut), tulee niiden kopiot lähettää Talouden erillistehtävät -yksikköön. Liitteet voi lähettää sähköisen lomakkeen kautta.

Laskutuspyynnön tekeminen koskee kaikkia sosiaalihuollon palveluita, pl. tilapäisen kotihoidon palvelu, josta muodostuu automaattisesti hva-laskutusaineisto Apotissa. Pyyntöissä olevien tietojen ja Apotin tietojen perusteella Talouden erillistehtävät -yksikössä tarkastetaan kustannusvastuussa oleva hyvinvointialue, kootaan laskutettavat tiedot sekä tehdään manuaalisesti myyntitilaus SAP-järjestelmään. Laskutuksen liitteet ja perusteet lähetetään Talouden erillistehtävät -yksikön toimesta suoraan kustannusvastuussa olevalle hyvinvointialueelle. Helsingin kaupungin Taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa) vastaa konkreettisen laskun lähettämiseen ja laskun maksamiseen liittyvistä tehtävistä.

Pääsääntöisesti terveydenhuollon hyvinvointialueiden välinen laskutus (ml. kotisairaalahoido) muodostuu Apotissa automaattisesti ja siitä vastaa Talpa, joka vastaa myös hyvinvointialueiden välisten terveydenhuollon maksusitoumusten mukaisesta laskutuksesta (ks. PYSY023, PYSY045, PYSY091).

12. Helsingin Sotepelle saapuvat hyvinvointialueiden laskut

Sotepelle osoitetut sosiaalihuollon palveluiden hyvinvointialueiden väliset laskut saapuvat Talpaan, joka välittää laskut eteenpäin Sotepen tuki-, tila- ja turvallisuuspalveluiden yleishallinnon tukeen hallintoassistentteille tai palveluihin toimistosuhteille. Sieltä laskut välitetään laskujen hyväksymiseen oikeutetuille henkilöille palveluissa ja hallinnossa tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi, jonka jälkeen ne siirtyvät maksuun.

Laskuja tarkastavien henkilöiden on tärkeää varmistaa, että kyseessä on Helsingin Sotepen kustannusvastuulle kuuluva helsinkiläisasiakas, lasku on aiheellinen ja peruste laskutukselle löytyy. Jos kustannusvastuun osalta on epäselvyyttä tai sitä ei pystytä varmistamaan/selvittämään Helsingin Sotepen sosiaalihuollon palveluiden toimesta, epäselvissä kustannusvastuukysymyksissä voi olla yhteydessä Talouden erillistehtävät -yksikköön (sotepe.taloudentukiyksikko@hel.fi).

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

13. Palveluiden hva-hinnat

Hyvinvointialueiden hinnat päivitetään ja vahvistetaan joka vuosi toiminnallisen tilinpäätöksen perusteella. Hintojen laskennasta ja päivittämisestä sekä niihin liittyvistä prosesseista sekä asioista vastaa toimialan yhteisissä palveluissa Strategia ja rahoitus -yksikkö (Strara).

Hinnat kootaan palveluhinnastoon ja se julkaistaan Helsingin Sotepen sisäisessä intrassa. Yhteistyösopimukset ja alueiden väliset muut sopimukset voivat sisältää hintoihin liittyvää määrittelyä ja tietoa, joka on huomioitava hintojen laskemisessa/päivittämisessä (ks. luku 10).

14. Kustannusten korvaamista koskevat riita-asiat

Mikäli hyvinvointialueiden välistä kustannusvastuuta koskevassa asiassa ei päästä hyvinvointialueiden edustajien kesken yhteisymmärrykseen, Talouden erillistehtävät -yksikön perintätarkastaja vie asian Helsingin Sotepen juridisen tuen päätettäväksi. Juridinen tuki tutkii tapauksen ja laittaa tarvittaessa asian vireille hallinto-oikeudessa julkisoikeudellista maksuvelvollisuutta koskevana hallintoriita-asiana.

15. Asiaksmaksujen veloittaminen

Jos toisen hyvinvointialueen asiakkaalta on veloitettu annetusta palvelusta asiaksmaksu, se vähentää kustannusvastuussa olevalta hyvinvointialueelta palvelusta veloitettavia todellisia kustannuksia. Tämän takia on tärkeää tietää, minkä alueen toimesta asiakkaalta on veloitettu mahdollinen asiaksmaksu.

Asiaksmaksu on mahdollista veloittaa suoraan toisen hyvinvointialueen asiakkaalta vain säännönmukaisen pidempiaikaisen oleskelun kohdalla (ks. luku 5) ja kiireellistä palvelua (ks. luku 6) annettaessa, jos asiaksmaksu on kyseiseen palveluun Helsingin Sotepessa määritelty. Maksusitoumustapauksissa (ks. luku 7) kun alueet sopivat maksusitoumuksesta, palveluiden johdolla tulisi myös sopia, kumpi alue veloittaa asiakkaalta mahdollisen asiaksmaksun oman asiaksmaksuhinnastonsa mukaisesti.

Jos henkilö on sijoitettu viranomaispäätöksellä perhehoitoon, laitoshoidon tai asumispalveluun toisen hyvinvointialueen alueelle, eikä henkilö halua tai voi käyttää kotikunnan valintaoikeutta, asiakkaan palveluun sijoittanut (asiakkaan kotikunnan mukainen) hyvinvointialue veloittaa asiakkaalta tekemiensä päätösten mukaiset asiaksmaksut oman asiaksmaksuhinnastonsa mukaisesti (ks. luku 3).

Asiakkaan asiaksmaksajatilin tietojen on oltava Apotissa ajantasaiset ja oikein, sillä asiaksmaksajatili määrittää pääsääntöisesti sen, kuka on vastuussa asiaksmaksujen maksamisesta. Asiaksmaksajatilin tiedot on hyvä tarkistaa ja tarvittaessa korjata siinä kohtaa, kun asiakkaan asiakkuus alkaa, rekisteröintitiedot tarkastetaan ja asiakkaalle avataan episodit sekä tehdään tarvittavat päätökset Apottiin.

Jos asiaksmaksu veloitetaan Helsingin Sotepen toimesta, asiakkaan asiaksmaksajatilin tietoihin **ei tule merkitä** organisaatiota (asiakkaan kotikunnan mukainen hyvinvointialue), jolloin asiaksmaksuja koskeva asiakaslaskutusaineisto muodostuu ja asiakaslaskutus käynnistyy automaattisesti Apotin kautta. Asiaksmaksajatilintietojen lisäksi asiakkaan päätökset ja muut palveluun liittyvät kirjaukset tulee olla oikein ja oikea-aikaisesti Apottiin kirjattu, jotta asiaksmaksuja koskeva laskutusaineisto muodostuu oikein.

7.9.2026

PYSYVÄISOHJE

PYSY163

Jos asiakasmaksu veloitetaan asiakkaan kotikunnan mukaisen hyvinvointialueen toimesta, Helsingin Sotepessa Apottiin **tulee merkitä** asiakasmaksajatilille organisaatio (asiakkaan kotikunnan mukainen hyvinvointialue) ja tämä estää asiakasmaksuja koskevan asiakaslaskutusaineiston muodostumisen sekä asiakaslaskutuksen automaattisen käynnistymisen Apotin kautta.

Vastaavasti jos helsinkiläinen saa palvelua toisella hyvinvointialueella ja Apottiin kirjataan saadun palvelun osalta jotakin sellaista, joka voi käynnistää asiakaslaskutuksen, tulee asiakkaan asiakasmaksajatilintiedot tarkistaa ja tarvittaessa korjata sen mukaan, kumman alueen kuuluu asiakasmaksu asiakkaalta veloittaa.

Tarkemmat tiedot tai Apottiohjeet asiakasmaksajatileihin ja laskutusaineiston muodostumiseen liittyen löytyy Apotti-oppaasta, Apotti-tukihenkilöiltä, Apotti-asiantuntijoilta tai Apotti-kehityspäälliköiltä.

Asiakasmaksuja koskevat omat pysyväisohjeet, joista löytyvät tiedot eri asiakasmaksuista.

Asiakasmaksupäätökset ja asiantuntijatuki -yksikkö vastaa **tulosidonnaisiin asiakasmaksuihin** liittyvistä kysymyksistä ja asiakasmaksupäätöksistä. Jos Helsingin Sotepen toimesta toisen hyvinvointialueen asukkaalta veloitetaan tulosidonnainen asiakasmaksu, tarvitaan asiakaslaskutuksen käynnistymiseen myös asiakasmaksupäätös, joka tällöin tehdään henkilölle samalla tavalla ja samojen työnkulkujen lopputuloksena kuin helsinkiläiselle.

Helsingin kaupungin Taloushallintopalveluliikelaitos (Talpa) vastaa asiakaslaskutukseen liittyvistä kysymyksistä ja tehtävistä.

Lisätietoja

Erityissuunnittelija

Talouspäällikkö

Juristi

Toimialajohtaja

Yhteisten palvelujen johtaja